

HISTORI

KONTROLLIMI EKSTERN I DIJES SË NXËNËSVE
NË FUND TË CIKLIT TË TRETË TË SHKOLLËS FILLORE

MAJ, VITIT MËSIMOR 2014/2015

UDHËZIM

Testi nga historia zgjat **70 minuta**.

Numri maksimal i pikëve është **100**. Detyra e cila nuk është zgjidhur saktë **nuk sjell** pikë negative.

Në provim nuk lejohet:

- prezantimi i rrejshëm,
- shikimi i detyrave të provimit para se të jap leje mësimdhënësi kujdestar,
- pengimi i nxënësve tjerë,
- përdorimi i mjeteve të palejuara,
- futja e ushqimit në provim (lejohet vetëm uji),
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit.

Mjetet e lejuara janë: lapsi i thjeshtë dhe goma, lapsi kimik dhe korrektori.
Punimi i nxënësit duhet të shkruhet me laps kimik.

SHIFRA E NXËNËSIT

1. Me të cilin vit fillon dhjetëvjetëshi i dytë i shekullit X? _____

1 pikë

2. Me të cilën periudhë kohore lidhen këto nocione: shpella, zjarri, gjahu, hordhia?

- A. Kohën e hershme të gurit
- B. Kohën e re të gurit
- C. Periudhën e bronzit
- D. Periudhën e bakrit

1 pikë

3. *Me skalitje, ngjyrosje dhe gdhendje njeriu e ka paraqitur në formë figurative jo gjithaq botën e jashtme, sa qëndrimin e tij ndaj saj. Me përpjekje të shumta dhe shpenzimin e madh të kohës ai ka mundur ta skalis shtatoren e femrës ose që në shkëmbinjtë e shpellave ta gdhendë shfaqjen e disa kafshëve.*

A. Cili lloj i burimeve historike është formuar me këtë përshkrim?

_____

B. Ku ruhen këto burime historike? _____

C. Cilën periudhë të kaluar historike e rindërtojmë vetëm në bazë të këtyre burimeve historike? _____

3 pikë

Me kujdes lexoni pohimet e dhëna dhe caktoni nëse janë të sakta (S) apo të pasakta (P). Rrethoje (S) nëse mendon se konstatimi është i saktë, gjegjësisht (P) nëse mendon se pohimi është i pasaktë.

4. Odredi se prema tvrdnjama.

A. Një nga sundimtarët më të mëdhenj të Egjiptit ka qenë Ramzesi II	S	P
B. Herodoti ka thënë se Egjipti është dhuratë e lumit Nil	S	P
C. Sundimtarët në Egjipt kanë bartur titullin e sulltanit	S	P
D. Piramidat janë tempuj madhështor	S	P

4 pikë

5. Radhiti ngjarjet sipas rendit kronologjik:

- A. Fillimi i luftërave greko-persiane
- B. Themelimi i Spartës
- C. Shfaqja e civilizimit të Kretës
- D. Lufta e Trojës
- E. Fundi i Luftës së Peloponezit

Mbi vija shkruani sipas radhës së zhvillimit ngjarjen ose shkronjën para ngjarjes.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

4 pikë

Në detyrat në vazhdim çdo kuptimi në kolonën e majtë mund t'i bashkoni vetëm një nocion nga kolona e djathtë. Është e domosdoshme që mbi vija pranë numrit që tregon kuptimin në kolonën e majtë të shkruani shkronjën e përgjigjes së saktë nga kolona e djathtë. Keni kujdes, një përgjigje në anën e djathtë është e tepërt!C

6. Bashkoji nocionet.

1. Lugina e Mbretërve	A. Egjipti
2. Tempulli në Babiloni	B. Feniki
3. Koloseu	C. Kreta
4. Labirinthi	D. Mesopotamia
5. Porta e Iuanit	E. Mikena
	F. Roma

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5 pikë	
--------	--

7. Nga personalitetet e cekura nga historia e Romës së Lashtë veçoji dy që kanë qenë sundimtar:

Cezari, Ciceroni, Horaci, Oktaviani, Ovidi, Tit Livi, Virgjili

- A. _____
- B. _____

2 pikë	
--------	--

8. Plotësoji fjalitë:

Koha nga shekulli V deri në shekullin XV, paraqet periudhën në zhvillimin historik që e quajmë _____. Gjatë kësaj periudhë historike kanë mbretëruar marrëdhëniet shoqërore _____. Emërtimi i marrëdhënieve shoqërore e ka prejardhjen nga prona e tokës që në Evropën Perëndimore quhej _____.

3 pikë	
--------	--

9. Plotësoji fjalitë:

Përçarja e madhe në kishën e krishterë ka ndodhur në shekullin _____. Kisha e krishterë atëherë është ndarë në kishën e Krishterë me seli në _____ dhe në kishën Ortodokse me seli në _____.

3 pikë	
--------	--

10. Korporata ose esnafi është:

- A. Llogaria në bankë
- B. Aleancë e tregtarëve
- C. Shoqatë e artizanatit
- D. mëkëmbës osman

1 pikë

11. Me kujdes lexoni pohimet e dhëna dhe caktoni nëse janë të sakta (S) apo të pasakta (P). Rrethoje (S) nëse mendon se konstatimi është i saktë, gjegjësisht (P) nëse mendon se pohimi është i pasaktë.

A. Ballsha II ka zhvilluar betejën me osmanët te Berati	S	P
B. Gjergji II i Ballshajve ka marrë pjesë në Betejën e Kosovës	S	P
C. Ivan Cërnojeviqi e ka pasur selinë e vet në Zhablak	S	P
D. Gjergj Cërnojeviqi është martuar me mbretëreshën bullgare	S	P

4 pikë

Në detyrat në vazhdim çdo kuptimi në kolonën e majtë mund t'i bashkoni vetëm një nocion nga kolona e djathtë. Është e domosdoshme që mbi vija pranë numrit që tregon kuptimin në kolonën e majtë të shkruani shkronjën e përgjigjes së saktë nga kolona e djathtë. Keni kujdes, një përgjigje në anën e djathtë është e tepërt!

12. Bashkoni ngjarjet me vitet.

1. Beteja e Tivarit	A. viti 1014
2. Dioqeza e Tivarit	B. viti 1042
3. Nemanja pushton Zetën	C. viti 1077
4. Zeta bëhet mbretëri	D. viti 1089
	E. viti 1185

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____

4 pikë

13. Pranë vitit shkruaje ngjarjen e rëndësishme historike me të cilën ka të bëjë ai.

- A. Viti 622 _____
- B. Viti 1077 _____
- C. Viti 1204 _____
- D. Viti 1453 _____

4 pikë

14. Shteti boshnjak i Mesjetës arriti kulmin e vet gjatë kohës së:

- A. Ban Kulinit
- B. Stefant Vukçiq Kosaçit
- C. Tvrtko Kotromaniqit
- D. Stefan Kotromaniqit

1 pikë

15. Shkruaji tri shtete të cilat e ndanë Ballkanin në shekullin XVI dhe XVII.

- A. _____
- B. _____
- C. _____

3 pikë

Me kujdes lexoni pohimet e dhëna dhe caktoni nëse janë të sakta (S) apo të pasakta (P). Rrethoje (S) nëse mendon se konstatimi është i saktë, gjegjësisht (P) nëse mendon se pohimi është i pasaktë.

16. Përcaktoju ndaj pohimeve.

- A. Vasko de Gama lundroi në Australi S P
- B. Osmanët janë mundur në betejën afër Vjenës në vitin 1683 S P
- C. Shpikja e makinës me avull shënon fillimin e prodhimit manual S P
- D. Deklarata për liritë dhe të drejtat e qytetarëve është miratuar gjatë Revolucionit Borgjez Francez S P

4 pikë

17. Peshkopi Vasilie kështu e ka përshkruar pozitën dhe ambientin që e rrethonte vendin e tij: „Ky vend më parë është quajtur me një emër të përbashkët Zeta, kurse emrin e ka marrë sipas lumit të quajtur Zeta, që buron në veri në maje të këtij vendi Zeta dhe rrjedh drejt jugut...”.

A. Si quhet vepra e përmendur e peshkopit Vasilie _____

B. Ku është botuar vepra në fjalë në vitin 1754 _____

2 pikë

18. Plotësoje fjalinë:

Me ngjarjen e njohur si darkë me çaj _____ filloi lufta për pavarësinë e _____.

2 pikë

19. Plotësoje fjalinë:

Kryengritja e parë serbe ka shpërthyer në vitin 1804 në pashallëkun e _____, kurse për udhëheqës është zgjedhur _____.

2 pikë

Në detyrat në vazhdim çdo kuptimi në kolonën e majtë mund t'i bashkoni vetëm një nocion nga kolona e djathtë. Është e domosdoshme që mbi vija pranë numrit që tregon kuptimin në kolonën e majtë të shkruani shkronjën e përgjigjes së saktë nga kolona e djathtë. Keni kujdes, një përgjigje në anën e djathtë është e tepërt!

20. Bashkoi:

SUNDIMTARI

1. peshkopi Danillo
2. peshkopi Petar I
3. peshkopi Petar II
4. mbreti Danillo
5. mbreti Nikollë

BETEJA

- A. Te Grahova
- B. Te Tugjemili
- C. Në Carevom Llazu
- D. Në Grahovc
- E. Në Kruse
- F. Në Vuçijem Doll

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

5 pikë

21. Radhiti ngjarjet sipas rendit kronologjik:

- A. aneksimi i Bosnjës
- B. Kongresi i Berlinit
- C. fundi i luftës qytetare në SHBA
- D. themelimi i Aleancës së Shenjtë
- E. fillimi i Revolucionit Borgjez Francez
- F. lufta e madhe e Vjenës

Mbi vija shkruani sipas radhës së zhvillimit ngjarjen ose shkronjën para ngjarjes.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

5 pikë	
--------	--

22. Shkruani tri shtete të cilave me Kongresin e Berlinit u është njohur pavarësia.

- A. _____
- B. _____
- C. _____

3 pikë	
--------	--

23. Përgjigju në pyetjet në vazhdim:

- A. Gjatë cilit sundimtar Mali i Zi është bërë principatë? _____
- C. Cila betejë e madhe ka qenë gjatë kohës së mbretit të parë? _____
- D. Kush është mbreti i dytë malazez? _____
- E. Cilin akt më të madh juridik e ka miratuar mbreti i dytë malazez? _____

4 pikë	
--------	--

Në detyrat në vazhdim çdo kuptimi në kolonën e majtë mund t'i bashkoni vetëm një nocion nga kolona e djathtë. Është e domosdoshme që mbi vija pranë numrit që tregon kuptimin në kolonën e majtë të shkruani shkronjën e përgjigjes së saktë nga kolona e djathtë. Keni kujdes, një përgjigje në anën e djathtë është e tepërt!

24. Bashkoje luftën me betejat.

1. Lufta e Parë Ballkanike
2. Lufta e Dytë Ballkanike
3. Lufta e Parë Botërore
4. Lufta e Dytë Botërore

- A. Beteja në Bregalnicë
- B. Beteja në Fundna
- C. Beteja për Shkodrën
- D. Beteja e Mojkovacit
- E. beteja e Plevles

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

4 pikë

25. Lexo me vëmendje.

Pasi që qeveria mbretërore e Serbisë nuk ka dhënë një përgjigje të favorshme në notën të cilën ia dorëzoi... deputeti në Beograd më 23 korrik të vitit 1914, Qeveria Mbretërore e Perandorisë është e detyruar që të përkujdeset vetë për mbrojtjen e interesave të vet dhe që për këtë qëllim të përdor edhe forcën e armëve..., prandaj, konsideron që prej këtij momenti është në luftë me Serbinë.

A. Cili shtet ia dërgoi këtë telegram Serbisë? _____

B. Cila luftë e madhe filloi me këtë ngjarje? _____

2 pikë

26. Plotësoji fjalitë:

Regjenti Aleksandar Karagjorgjeviqi më 1 dhjetor të vitit 1918 e shpalli bashkimin e Mbretërisë _____ dhe shtetit të _____.

Shteti i riformuar e mori emrin Mbretëria _____.

3 pikë

Me kujdes lexoni pohimet e dhëna dhe caktoni nëse janë të sakta (S) apo të pasakta (P). Rrethoje (S) nëse mendon se konstatimi është i saktë, gjegjësisht (P) nëse mendon se pohimi është i pasaktë.

27. Përcaktoju ndaj pohimeve.

A. Dëmshpërblimi i luftës që i takoi Malit të Zi pas Luftës së Parë Botërore i është ndarë banorëve	S	P
B. Kryengritjen e Krishtlindjes e filluan bjellashët	S	P
C. Në zgjedhjet e para në Mbretërinë SKS në territorin e Malit të Zi më së shumti vota fitoi partia komuniste	S	P
D. Territori i Malit të Zi në ndarjen administrative të Mbretërisë Jugosllave i takoi Banovinës së Drinës	S	P

4 pikë

28. Radhiti ngjarjet sipas rendit kronologjik:

- A. beteja te Stalingradi
- B. zbarkimi në Normandi
- C. sulmi i Gjermanisë mbi Poloninë
- D. sulmi në Perl Harbur
- E. vuajtjet e Hiroshimës nga bomba bërthamore
- F. Konferenca e Teheranit

Mbi vija shkruani sipas radhës së zhvillimit ngjarjen ose shkronjën para ngjarjes.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

5 pikë

29. Përgjigju në pyetjet.

- A. Kush është personaliteti nga figura? _____
- B. Cilin projekt e ka udhëhequr gjatë kohës së Luftës së Dytë Botërore?
_____
- C. Cila parti politike e ka organizuar këtë projekt? _____

3 pikë

30. Kush ka qenë udhëheqësi i lëvizjes së zelenashëve në Luftën e Dytë Botërore?

- A. Pavle Gjurishiçi
- B. Millovan Gjillasi
- C. Sava Kovaçeviqi
- D. Kërsto Popoviqi

1 pikë

31. Përgjigju në pyetjet.

A. Cilat janë dy blloqe ushtarako-politike që u formuan pas Luftës së Dytë Botërore?

_____ dhe _____

B. Cilit bllok politik i takonte Jugosllavia në pjesën e dytë të shekullit XX?

_____

3 pikë

32. Cilat janë tri institucionet kryesore në kuadër të Bashkimit Evropian?

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

33. Plotësoje fjalinë:

Mali i Zi ka qenë në përbërje të Bashkësisë shtetërore të _____

deri në referendum në vitin _____, kur është bërë shtet i pavarur.

2 pikë

E PLOTËSON KOMISIONI PËR VLERËSIM

Numri i përgjithshëm i pikëve të fituara në test: _____

Nota: _____

KOMISIONI:

_____
_____

VLERËSUESI KRYESOR: _____

Data _____ 2015